

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Hafslund Fjernvarme AS

0247 OSLO

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00

Telefaks: 22 67 67 06

E-post: postmottak@klif.no

Internett: www.klif.no

Dato: 26.03.2010

Vår ref.: 2006/59 405.141

Deres ref.:

Saksbehandler: Ingegerd Aanonsen, telefon: 35586210

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2009 og pålegg om oppfølging for Hafslund Fjernvarme AS, Oslo

---

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Hafslund Fjernvarme AS, Oslo har i 2009 hatt et kvotepliktig utslipp på 48 515 tonn CO₂.

Dersom Hafslund Fjernvarme skal fortsette med videresalg av lett fyringsolje må bedriften snarest informere Klima- og forurensningsdirektoratet om metoden som benyttes for bestemmelse av mengde olje som videreselges slik at vi kan oppdatere programmet.

Hafslund Fjernvarme må innen 1. juni 2010 legge frem en fremdriftsplan for gjennomføring av tiltak for å redusere usikkerheten i nivåmålerne, jf forurensningsloven § 51. Klima- og forurensningsdirektoratet forutsetter at arbeidet blir gjennomført så snart som mulig. Ved neste års rapport må virksomheten legge ved et fullstendig usikkerhetsbudsjett for den totale usikkerheten for kildestrøm 1 som dokumenterer usikkerheten i hver nivåmåler, og en beskrivelse av de gjennomførte tiltakene. Dersom Hafslund Fjernvarme finner at nivåmålerne har en annen usikkerhet enn det som er oppgitt i programmet må Klima- og forurensningsdirektoratet snarest orienteres om dette slik at virksomhetens program kan oppdateres.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

---

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 1. mars 2010.

Kvotepiktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvotepikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepiktige utslipp av klimagasser av 14. mars 2005, sist endret 27. februar 2008. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvotepikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepiktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

2. Klima- og forurensningsdirektoratets vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Hafslund Fjernvarme AS, Oslo, heretter Hafslund Fjernvarme, sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepiktige utslipp av CO₂ den 1. mars 2010, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepiktige CO₂-utslipp

Kvotepikt

Kvotepikten for Hafslund Fjernvarme er knyttet til bedriftens energianlegg.

Virksomheten har tidligere hatt to fjernvarmeanlegg, et i Sentrum - Grorud og et på Søndre Nordstrand. Disse to fjernvarmenettene ble knyttet sammen 1. juni 2009. Før sammenknytting av de to nettene var virksomheten plassert i kategori A, mens etter sammenknytningen er virksomheten plassert i kategori B. For en nærmere presisering av kvotepiktens omfang vises det til bedriftens tillatelse til kvotepiktige utslipp av 14. mars 2005, sist endret 27. februar 2008.

Kilder til kvotepiktige utslipp

Følgende kildestrømmer er oppgitt i bedriftens tillatelse:

Kildestrøm-nummer	Kildestrøm	Utslippskilde
1	Lett fyringsolje	Til sammen 23 kjeler fordelt på: BV: kjel 1, 2, 3 og 4 GV: kjel 1, 2, 3 og biokjel HSV: kjel 1 HVV: kjel 1 og 2 HV: kjel 2 og 3 UV: kjel 4, 5 og 6 VV: kjel 1, 2 og 3 ØV: kjel 1 KV: kjel 1, 2 og 3
2	Naturgass	En kjel (GV, kjel 3)

Hafslund Fjernvarme har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Hafslund Fjernvarme har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav (%)	Rapportert usikkerhet (%)
1	Lett fyringsolje	10 427 tonn	5 / 1,5 ¹	0,60
2	Naturgass	5 573 tonn	5	1,50
2	Naturgass	49	1,5	1,50

1. Usikkerhetskravene på 5 % og 1,5 % gjelder henholdsvis før og etter at fjernvarmenettene ble knyttet sammen.

Hafslund Fjernvarme benytter faktura og endring i lagerbeholdning som grunnlag for bestemmelse av aktivitetsdata. Dette er i samsvar med gjeldende program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp.

For kildestrøm 1, lett fyringsolje, benytter virksomheten diverse målemetoder og instrumenter ved måling av lagerbeholdning. En nærmere spesifikasjon av dette er gitt i program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp, punkt 6.

I følge utslippsrapportens vedlegg 6.1 har Hafslund Fjernvarme et videresalg av lett fyringsolje på 472 tonn i 2009. Metoden som benyttes for å bestemme mengden som er videresolgt er ikke fastsatt i bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. Dersom Hafslund Fjernvarme skal fortsette med videresalg av lett fyringsolje må bedriften snarest informere Klima- og forurensningsdirektoratet om metoden som benyttes for bestemmelse av mengde olje som videreselges slik at vi kan oppdatere programmet. Det må opplyses om hvilket måleutstyr som benyttes, måleutstyrets lokalisering, måleutstyrets iboende usikkerhet og redegjøres for rutinene knyttet til vedlikehold og kalibrering av utstyret samt om utstyret er underlagt kontroll av annen myndighet. Det skal også gis en vurdering av hvordan usikkerheten i denne målingen har påvirket den totale usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 1 i 2009.

For kildestrøm 2, naturgass, benytter virksomheten nivåmåler ved måling av lagerbeholdning. Hafslund Fjernvarme oppgir at leveranseavtalen mellom virksomheten og gassleverandør opphørte 31. mars 2009, og at virksomheten i resten av 2009 ikke hadde gassleveranseavtale. Gassleverandør har fortsatt drift og vedlikeholdsavtale med Hafslund Fjernvarme og virksomheten har derfor fått noen leveranser med naturgass for å

forhindre trykkøkning på tanken. Forbruket av gass i perioden juli – desember 2009 utgjør under 1 % av det totale forbruket i 2009.

Hafslund Fjernvarme har i vedlegg til rapporten vist usikkerhetsberegningene som er gjort for olje- og gassforbruk ved virksomheten. For naturgass har virksomheten rapportert en usikkerhet på 1,5 % som er i henhold til kravet i program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp etter at de to fjernvarmeanleggene ble knyttet sammen 1. juni 2009. Virksomheten har rapportert en usikkerhet i mengde lett fyringsolje på 0,6 %. Dette er under kravet på 1,5 % som gjelder etter at de to fjernvarmenettene ble knyttet sammen.

Hafslund Fjernvarme opplyser også i vedlegg 6.1 til utslippsrapporten at ingen av nivåmålerne for bestemmelse av lagermengde er kalibrert, men det er foretatt kontroll av målerne ved leveranse av olje mot nivå i tankene. Denne kontrollen avdekket en høyere usikkerhet enn oppgitt usikkerhet fra leverandør. Den høyeste usikkerheten på 11,57 % er lagt til grunn for alle nivåmålerne. Dette medfører at virksomheten har overestimer usikkerheten i lagermengde. Virksomheten opplyser at tiltak skal iverksettes for å redusere usikkerheten på nivåmålerne.

Hafslund Fjernvarme må innen 1. juni legge frem en fremdriftsplan for gjennomføring av tiltak for å redusere usikkerheten i nivåmålerne, jf forurensningsloven § 51. Klima- og forurensningsdirektoratet forutsetter at arbeidet blir gjennomført så snart som mulig. Ved neste års rapport må virksomheten legge ved et fullstendig usikkerhetsbudsjett for den totale usikkerheten for kildestrøm 1 som dokumenterer usikkerheten i hver nivåmåler, samt en beskrivelse av de gjennomførte tiltakene. Dersom Hafslund Fjernvarme finner at nivåmålerne har en annen usikkerhet enn det som er oppgitt i programmet må Klima- og forurensningsdirektoratet snarest orienteres om dette slik at virksomhetens program kan oppdateres.

Vurdering av faktorer

For kildestrøm 1 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktor og standard oksidasjonsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 2 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktor og standard oksidasjonsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet fram til 1. juni 2009 da de to fjernvarmenettene ble knyttet sammen.

Etter at de to fjernvarmenettene ble knyttet sammen, dvs. fra 1. juni 2009, skal virksomheten i følge programmet benytte bedriftsspesifikk utslippsfaktor for kildestrøm 2. Hafslund Fjernvarme opplyser i utslippsrapporten at leveranseavtalen mellom Hafslund Fjernvarme og gassleverandør opphørte 31. mars 2009, og at virksomheten i resten av 2009 ikke hadde gassleveranseavtale. Gassleverandør har fortsatt drift og vedlikeholdsavtale med Hafslund Fjernvarme, og virksomheten har derfor fått noen leveranser med naturgass for å forhindre trykkøkning på tanken. Forbruket av naturgass fra juli til desember 2009 utgjør under 1 % av det totale forbruket i 2009. Dette er dokumentert i vedlegg til utslippsrapporten. Bedriften ønsker å benytte standard utslippsfaktor for naturgass i stedet for bedriftsspesifikk utslippsfaktor også for perioden

juni til desember. Da mengden av naturgass som er benyttet etter 1. juni 2009 utgjør mindre enn 1 % (49 tonn) av det årlige forbruket, finner Klima- og forurensningsdirektoratet å kunne godta at det ikke er brukt bedriftsspesifikk utslippsfaktor for denne delen av kildestrøm 2 i 2009.

Klima- og forurensningsdirektoratet understreker at vi forventer at bedriften benytter bedriftsspesifikk utslippsfaktor for naturgass ved neste års rapportering og at denne er fremskaffet i henhold til kravene i tillatelsen.

Bedriften har lagt til grunn standard oksidasjonsfaktor ved beregning av utslippene fra kildestrøm 2.

Kvotepliktig utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet finner å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2009:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor (	Kvotepliktig utslipp
1	Lett fyringsolje	10 427 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn lett fyringsolje	33 054,45 tonn
2	Naturgass	5 622 tonn	2,75 tonn CO ₂ /tonn naturgass	15 460,91 tonn
Totale kvotepliktige utslipp				48 515,36 tonn

Det er benyttet desimaler i beregningene som ikke fremgår av tabellen.

Klima- og forurensningsdirektoratet påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørsplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

Vurdering av ikke-kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått det bedriften har rapportert av ikke-kvotepliktige utslipp fra forbrenning av avfall belagt med sluttbehandlingsavgift.

I forbindelse med gjennomgang av disse dataene har vi intet å bemerke.

Bedriften har i 2009 hatt følgende utslipp av CO₂ som ikke er kvotepliktige:

Kilde	Energivare	Aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn energivare)	Utslipp som ikke er kvotepliktig (tonn CO ₂)
Forbrenning av avfall	Avfall belagt med sluttbehandlingsavgift	39 238,43	1,6	62 781,5
Totale ikke-kvotepliktige utslipp				62 781,5

Det er benyttet en oksidasjonsfaktor på 1.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 48 515 tonn CO₂ i 2009. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Hafslund Fjernvarme skal innen 1. juni 2010 legge frem en fremdriftsplan for gjennomføring av tiltak for å redusere usikkerheten i nivåmålerne. Ved neste års rapport skal virksomheten beskrive de gjennomførte tiltakene. Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2010 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2009 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Hafslund Fjernvarme innebærer dette at 48 515 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregister.no. Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av fristen 30. april vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert. Vi gjør også oppmerksom på at det i år ikke er mulig å innlevere kvoter til oppgjør før 19. april. Dette skyldes begrensninger fra EUs registersystem.

5. Gebyr

Klima- og forurensningsdirektoratets behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter middels gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 22 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2010.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

Klima- og forurensningsdirektoratet godkjenner Hafslund Fjernvarmes rapport om kvotepliktige utslipp i 2009. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Dersom Hafslund Fjernvarme skal fortsette med videresalg av lett fyringsolje må bedriften snarest informere Klima- og forurensningsdirektoratet om metoden som benyttes for bestemmelse av mengde olje som videreselges slik at vi kan oppdatere programmet. Det må opplyses om hvilket måleutstyr som benyttes, måleutstyrets lokalisering, måleutstyrets iboende usikkerhet og redegjøres for rutinene knyttet til vedlikehold og kalibrering av utstyret samt om utstyret er underlagt kontroll av annen myndighet.

Hafslund Fjernvarme må innen 1. juni 2010 legge frem en fremdriftsplan for gjennomføring av tiltak for å redusere usikkerheten i nivåmålerne, jf forurensningsloven § 51. Klima- og forurensningsdirektoratet forutsetter at arbeidet blir gjennomført så snart som mulig. Ved neste års rapport må virksomheten legge ved et fullstendig usikkerhetsbudsjett for den totale usikkerheten for kildestrøm 1 som dokumenterer usikkerheten i hver nivåmåler, og en beskrivelse av de gjennomførte tiltakene. Dersom Hafslund Fjernvarme finner at nivåmålerne har en annen usikkerhet enn det som er oppgitt i programmet må Klima- og forurensningsdirektoratet snarest orienteres om dette slik at virksomhetens program kan oppdateres.

Hafslund Fjernvarme ilegges et gebyr på kr 22 000,- for vår behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Ingegerd Aanonsen
senioringeniør

Kopi:
Oslo kommune
Fylkesmannen i Oslo og Akershus